

Izhaja trikrat na teden v šestih izdajah, in sicer: vsak tork, četrtek in sobota, s jutranje izdaje opoldne, večerne izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi in s "Kazipotom" ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6 60
pol leta 6 . 60 . . . 3 30
četrť leta 3 . 40 . . . 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11. uri dopoludne.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v "Goriški Tiskarni" A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doplačila naročnine se ne oziramo.

Oglaševanje in poslanice se računajo po poltiskovni ali tiskovni 1-krat 3 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsake vrste. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglaševanja odločamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« — Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglaševanje je plačati loco Gorica. Dopisi nam se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solaki ulici in Jellonsitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

„Krojaska zadruga“ — propadla.

Trdil in dokazal sem, da se je „Krojaska zadruga“ potopila v bisagi Centrifuge ter da je ostala se dolžnica celih 63 000 K, tako, da je bilo s 30.000 K deležne glavnice zgubljenega denarja do 93.000 K.

Kdor čita goriska klerikalna lista, tisti ve, kakó sta me psovala zaradi mojih povsem stvarnih izjav. Na osebne nadhrije nisem odgovarjal, saj govoré proti kavcem stavlja in računi, ki so nam jih oni sami dali na razpolago.

Vrhunec predrznosti pa je to, da so priobčili pogodbo, ki obsega vse moje trditve, ter zaupajo v neumnost klerikalnih čitateljev tako daleč, da upajo, da ne bodo razumeli te prejasne pogodbe. Da bodo uverjeni „Sočini“ čitatelji, da sem pisal čisto in golo resnico, ter da so klerikalni listi naravnost nesramni v svojem pisunstvu proti meni, naj sledi tu iz „Gorice“ dosloven ponatis tiste znamenite pogodbe, ki se glasi tako:

Pogodba,

katere se je sklenila današnjega dne med „Centralno posojilnico“ in „Krojasko zadrugo“, obe registrovani zadrugi v Gorici z omejeno zavezo.

Najprej se omeni, da je „Centralna posojilnica“ zadobila proti „Krojaski zadrugi“ pri tuk. c. kr. okrožnem sodišču a) razsodba z dne 5. februarja 1903 opr. št. Cg. I. 17/3/2, b) menjisko plačilno povelje z dne 5. februarja 1903 opr. št. Cw. 61/3/1 in c) menjisko plačilno povelje z dne 19. marca 1903 opr. št. Cw. 124/3/1, s katerimi je bila „Krojaska zadruga“ obsojena plačati „Centralni posojilnici“ zneske

ad a) 41227 K 86 h s 5% obrestmi od 1. januarja 1903 naprej in pravnimi stroški 63 K 20 h;

ad b) 1047 K 80 h s 6% obrestmi od 31. januarja 1903;

1066 K 73 h s 6% obrestmi od 4. februarja 1903.

in 1574 K 86 h s 6% obrestmi od 4. februarja 1903. naprej ter pravnimi stroški 15 K 82 h in

ad e)					
33000 K	—	h	s	6%	obr. od 26. febr. 1903
30000	—	—	—	—	—
649	79	—	—	—	—
1497	19	—	—	—	3
1971	—	—	—	—	—
1855	39	—	—	—	1
406	85	—	—	—	—
1000	—	—	—	—	6

in pravnimi stroški

53 K 26 h; dalje da je „Centralna posojilnica“ v izterjavo teh zneskov s prip. proti „Krojaski zadrugi“ predlagala izvršilo po rubežni, prisilni upravi in prodaji vsega stacunskega blaga in pohištva „Krojasko zadrugo“, da je bila vsled tega s sklepoma c. kr. okrajnega sodišča goriskega z dne 16. aprila 1903 opr. št. E. 704/2/2 in z dne 22. aprila 1903 opr. št. E. 762/3/2 dovoljena prisilna dražba vsega stacunskega blaga in pohištva, ter da je bil dražbeni narok določen na dan 6. maja 1903; da se je na predlog „Centralne posojilnice“ pred dražbenim narokom izvršila cenitev vsega zarubljenega blaga in pohištva „Krojasko zadrugo“, ter da je bilo isto cenjeno na 44030 K; da je na podlagi te cenitve „Centralna posojilnica“ v zmislu § 271 i. r. izjavila, da je pripravljena prevzeti vse zarubljeno blago in pohištvo „Krojasko zadrugo“ za znesek 55042 K, ter da je c. kr. okrajno sodišče gorisko s sklepom z dne 2. maja 1903 opr. št. E. 704/3/5 ta predlog po poprejšnjem zaslišanju predsednika „Krojasko zadrugo“ odobrilo in ker je lastninska pravica do zarubljenega blaga in pohištva prešla na „Centralno posojilnico“, izvršilno postopanje, dovoljeno s sklepoma 8. aprila 1903 opr. št. E. 704/3/1 in 16. aprila 1903 opr. E. 762/3/1 ustavilo.

Ker pa „Centralna posojilnica“ ni imela nikoli drugega namena, nego da reši „Krojasko zadrugo“ gospodarskega poloma in konkurza, kar je bil edini nagib, da je za isto plačala vse upnike in prevzela njih tirjatve, in ker se zapričeto delo da končati le z nadaljevanjem trgovine v „Krojaski zadrugi“, je „Centralna posojilnica“ se odločila svoje blago še nadalje pustiti v prostorih „Krojasko za-

druge“ in je razpečevati pod njenim imenom, pa za svoj račun.

Vse to predpostavljeno, določile so se sledeče točke:

Člen I. „Centralna posojilnica“ prepušča, pridržuje si lastninsko pravico, vse blago, ki ga je v izvršilu E. 704/3 prevzela za znesek K 54.042 in ki je v tem, kakor tudi v izvršilu E. 762/3 zarubljeno in cenjeno, „Krojaski zadrugi“ kot hraniteljici, da je sme pod svojo firmo, pa za račun „Centralne posojilnice“ v dosedanjih prostorih „Goriške ljudske posojilnice“ v Gosposki ulici razpečevati. „Krojaska zadruga“ izrecno priznava, da jej ne pristojna nikaka lastninska pravica ali posest niti do stacunskega blaga, niti stacunskega pohištva, katero poslednje sprejema samo v rabo proti vsakočasnemu preklicu.

Člen II. Ker se trgovina ne more uspešno nadaljevati, ne da bi se ne dokupovalo potrebnega in primerne blaga, skrbela bo „Centralna posojilnica“ za dotična nakupovanja. Naročila se bodo izvrševala sicer pod imenom „Krojasko zadrugo“, alizrecno le za račun „Centralne posojilnice“, katera si izrecno pridržuje pravico in posest tudi do onega blaga, kar „Krojaska zadruga“ tudi izrecno priznava. Naročevati blago bo imela pravico edino le „Centralna posojilnica“, kakor bo imela dolžnost dotično blago tudi sama plačevati.

Člen III. Razpečevanje stacunskega blaga se bo vršilo po načinu, ki ga določi „Centralna posojilnica“, ne da bi v tem pogledu imela „Krojaska zadruga“ pravico prigovarjanja. — Skupilo je last „Centralne posojilnice“ ter se ima po zaključenju prodajalnice in dnevnega računa vsak dan sproti oddati blagajni „Centralne posojilnice“.

Člen IV. Dosedanji kakor tudi prihodnji uslužbenci „Krojasko zadrugo“ ostanejo, dokler bo ta pogodba trajala, samo formalno v službi „Krojasko zadrugo“ in bodo kakor taki opravljali svoje posle v prodajalnici ali zunaj nje, toda nemeščala in plačevala jih bo, dokler bo pogodba trajala, „Centralna posojilnica“, ki si pridržuje pravico odločevati, kdo se ima v službo

sprejeti, kdo odpustiti, pod kakimi pogoji se imajo mezdne ali druge pogodbe z uslužbenci sklepati, sploh urejevati pravno razmerje uslužbencev. — Tudi to, kar se tiče notranjega ali zunanjega poslovanja uslužbencev, ima edino „Centralna posojilnica“ določevati. — Določitev nakupnih in prodajnih cen je stvar posloводства, na katero nima „Krojaska zadruga“ nikakega uplivanja.

Člen V. „Krojaska zadruga“ je obvezana, ostati v dosedanjih prostorih goriške ljudske posojilnice v Gosposki ulici, kolikor časa mogoče; vezana je vsled tega tudi storiti vse po zakonu dopustne korake v dosego zavarovanja svojih najemninških pravic, ki so bile prvotno ustanovljene dogovorno z goriško ljudsko posojilnico na deset let; obvezana je zlasti upreti se morebitni odpovedi sedanjih stacunskih prostorov.

Ako bi pa v kljub vsem po zakonu dopustnim korakom ne bilo mogoče obdržati sedanjih prostorov, obvezana je „Krojaska zadruga“ prenesti svojo prodajalnico oziroma firmo v druge prostore, katere bo določila „Centralna posojilnica“.

Člen VI. Najemnino, davke in sploh vso režijo, ki je v zvezi s trgovino, plačuje, dokler pogodba traja, „Centralna posojilnica“.

Člen VII. Ta pogodba se sklene za dobo petih let od danes; vendar je „Centralni posojilnici“ vsak čas na prosto dano od iste odstopiti brez vsakršne odpovedi, v katerem slučaju kakor tudi sicer poljubno bo imela „Centralna posojilnica“ pravico spraviti iz prodajalnice „Krojasko zadrugo“ vse svoje blago in pohištvo. — To pravico si „Centralna posojilnica“ pridržuje zlasti za slučaj, ako bi se „Krojaska zadruga“ ne držala strogih pogodbenih točk, o čemer razsojevati ostane pridržano edino le „Centralni posojilnici“.

Člen VIII. V smislu določb te pogodbe se je sporazumno med pogodnikoma poslovalo že od 2. maja 1903. dalje, ter se vsi od tedaj v tem pogledu storjeni koraki in sklepi v celem obsegu se izrecno odobrujejo in potrjujejo.

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

In nato zopet prične teči, kakor bi ga nesel vrag, nadejaje se še vedno, da najde svojega neznanca, katerega njegov mirni korak pač še ni mogel daleč privesti.

Toda pri vratih se je pogovarjal Porthos z vojakom, ki je bil na straži. Med pogovarjajočima se je bilo prostora prav za jednega človeka. D'Artagnan se spusti med nje, misle, da mu bodo ta prostor zadoštoval, da zleti med njima kakor pušica. Toda d'Artagnan je računal brez vetra. Ko hoče iti skozi, se vjame veter v Porthosov plašč, in d'Artagnan zaide v plašč. Brezdvomno je imel Porthos svoje vzroke, da tega dela svoje obleke ni izpustil iz rok; kajti mesto da bi ogel, katerega je držal v roki, izpustil, ga potegne na se, tako da se d'Artagnan vsled rotacije, katero je povzročil odpor trmoglavega Porthosa, zavije v ta ovoj.

Ko d'Artagnan sliši mušketirja preklinjati, hoče priti na prosto pod plaščem, jemajočim mu vid, in prične riti naprej v gubo. Zlasti ga je skrbelo, da bi ne omadeževal leska krasnega pasu, ki ga poznamo. Toda ko boječe odpre oči, zadene z nosom v pas.

Žalibog je bilo s pasom tako, kakor je z večino stvari tega sveta, ki so samo navidezne; spredaj je

bilo zlato in zadaj navadno volovsko usnje. Ker Porthos kljub svojemu mogočnemu blesku ni mogel imeti čisto zlatega pasu, je imel vsaj pol zlatega: na ta način je mogoče razumeti potrebnost nosljanja in nezogibnost plašča.

»Naj te vzame sto vragov!« zakliče Porthos, prizadevaje si, oprustiti se d'Artagnana, ki se je pregibal za njegovim hrbtom. »Ali ste blazni, da se na tak način zaletavate v ljudi!«

»Oprostite,« pravi d'Artagnan, ki se zopet prikaže izpod rame velikana, »a zelo se mi mudi, ker tečem za nekim človekom in...«

»Ali pozabite na svoje oči, če tečete?« vpraša Porthos.

»Ne,« odvrne d'Artagnan razdraženo, »in s pomočjo svojih očí vidim, česar drugi ne vidijo.«

Če je Porthos to razumel ali ne, je vse jedno; v svoji jezi pa pravi:

»Gospod, vi pridete do tega, da vas bodo bičali, če se boste na ta način drgnili ob mušketirje.«

»Bičali, gospod!« pravi d'Artagnan, »beseda je ostra.«

»Toda primerna, da jo izgovori mož, ki je navajen svojim nasprotnikom gledati v obličje.«

»Ah! pri moji duši! to pač dobro vem, da vi proti svojim ne obračate hrbta.«

In vzradoščen nad svojo puščico se mladi mož oddalji, smeje se iz polnega grla.

Porthos zakipi v gnjevu in se zgane, da bi se vrgel na d'Artagnana.

»Pozneje, pozneje,« mu zakliče ta, »ko ne bodele imeli več svojega plašča.«

»Torej ob jedni za Luxembourgom.«

»Jako rad, torej ob jedni,« odvrne d'Artagnan in zavije okoli opla v drugo ulico.

Toda niti na ulici, katero je ravnokar prehitel, niti na oni, katero je preletel z očmi, ni videl nikogar. Tujec ga je prehitel, dasi je šel tako počasi; morebiti je tudi stopil v kako hišo. D'Artagnan je poizvedoval po njem pri vseh, katere je srečal, šel do broda, zopet prikorakal nazaj po ulici de Seine in Crois-Rouge, toda nič, čisto nič. Koristil pa mu je ta tek vendar le v toliko, da mu je srce postajalo čim hladnejše, čim več potu je potočilo čelo.

Prišel je misliti o dogodkih, ki so se ravnokar pripetili; bilo jih je mnogo in nesrečnih. Ura je bila komaj najst dopoludne, in že mu je jutro prineslo nemilost gospoda de Tréville, ki je moral način, na kateri se je ločil od njega d'Artagnan, pač ineti za malo vitežki.

Razun tega je imel pred seboj že dva dobra dvojboja z dvema možema, katerih vsak je bil zmožen, usmrtiti tri d'Artagnane, kratko, z dvema mušketirjema, to je z dvema izmed onih bitij, katere je cenil tako visoko ter jih i v svojih mislih i v svojem srcu stavil mnogo nad vse druge ljudi.

(Dalje pride).

Čitatelji! Ta pogodba je bila sklenjena v prvi polovici julija in pravilno podpisana menda 10. julija. In v njej je do pike nasteto tisto, kar je pisala „Soča“ v prvem članku — 15. julija.

Prosim čitatelje, naj le citajo v tej pogodbi, da Centrifuga naznanja svojo terjatev v ogromnem znesku okroglo 115.400, ali z obrestmi gotovo 118.000 K, kakor je povedala „Soča“ 15. julija. V tej pogodbi ni niti sledu o tem, da bi se bilo že dalo kaj na račun tega dolga, in trije člani načrta K. z. so s svojimi podpisi pripoznali, da ima Centrifuga terjati okroglo 118.000 K. — Ali je treba še besedico zgubljati, da bo to poglavje jasno vsakomur, tudi najbolj trdi klerikalci butici? Menda ne!

In čujmo, kaj pravi pogodba dalje?

V varnost te terjatve 118.000 K je dala Centrifuga „Krojasko zadružno“ rubiti, blago sodno ceniti in... prodati ga na dražbi.

Sodna cenitev je dosegla vrednost 44.030 K, a predsednik Bajt je bil na sodnji zaslišan (ter je izjavil na zapisnik, da bi nikdo niti toliko ne dal za blago). Zato je sodnja sprejela ponudbo Centrifuge za 55.042 K (s 25% poviskom). — To se je zgodilo 2. maja, — in od takrat je Centrifuga, kakor pravi pogodba, resnična lastnica vsega zadruginega imetja.

Ako je torej Centrifuga priznala svojo terjatev v znesku okroglo 118.000 K ter je sprejela na račun blaga za 55.000 K, tedaj ostaja še dolga 63.000 K ter z izgubljenim deležem glavnico 93.000 K zgube.

Tako jasno prita ta pogodba ter dokazuje, da je „Soča“ pisala resnico.

Ako pa ta pogodba ne govori resnice, ako je razmerje med dolgom in blagom drugačno, tedaj je vse vkup švindl, ki je vreden, da si ga ogleda državno pravdnstvo! Ako je resnica drugačna, tedaj so klerikalci sami krivi, ako je vsa širna javnost — oslepajena! Tisti, ki so varali občinstvo, varali člane K. z., tisti, ki so gnali zadrugo na boben ter vzročili mnogo stroškov, zaslužijo vse drugačen odgovor nego ga dobivajo v „Soči“, ki se drži le stvari same!

Iz drugega dela pogodbe je pa jasno, da obstoji K. z. le še formalno, a v resnici je ni več, ker edina lastnica vsega je Centrifuga, katera ni prepustila revici zadregi niti najmanjše pravice. Iz redko tiskanih besedil in stavkov je to razvidno. Kdor ima oči, da ž njimi gleda, in ima na vratu glavo, ki ni kapusova, se prepriča sam, kako neizmerno trdi so tisti „Členi“.

Dne 10. julija torej je Centrifuga označila svojo terjatev v okroglem znesku 118.000 K, a 17. avgusta je dejal Svitoslav Premrov, da ima prejeti še 72.000. — Odkod je bil plačan razloček 48.000 K? Iz blaga ne, ker so ga prodali celo leto do istega dne le 70.000 K (a dokupili so ga za 31.000 K!).

In v teh računih nas puščajo v temi, dasi je dejal Premrov, da jih prečita občnemu zboru! Klerikalna lista jih nočeta priobčiti, dasi ju „Soča“ v to pozivlja. Ali tu... kaj smrdi?! Na dan z računi, gospodje, da sklenemo to polemiko, ki K. z. pač nič ne koristi...!

Ako je res, da je imela Centrifuga terjati 17. avgusta le 72.000 K, tedaj je mogoče le dvojje, namreč: 1. bodisi so vsi prejšnji računi neresnični ter je bilo nepotrežno, da je zadruga izginila v bisagi Centrifuge, — 2. bodisi je dobila C. del povračila od drugod. — Kaj je res? Na dan z računi, potem bomo govorili dalje.

To bodi tudi moj odgovor domisljivemu Svitoslavu Premrovu, ki se je koratil v „Gorici“ proti meni na način, ki ga dela še bolj smešnega nego ga poznamo! Vara se, ako meni, da se spustim z njim v polemiko.

V stvarnem pogledu pa ima odgovor s tem današnjim člankom. A. Gabršček.

DOPISI.

Od beneške meje. — Legina šola v Neblem se vendar odpre. Vsi upori niso ničesa izdali. Glavni razlog, da ni bila šola že lani odprta, je bil veronauk. Za to ima največjo zaslugo preč. g. župnik v Slovenju, kateri se je z vsemi štirimi branil, da bi v njegovej šoli poučevali veronauk v laščini. A kaj opravi eden sam proti Leginim šolam brez drugih pomočnikov? Kaj pa oni sloviti „Slovenski jez“? Spi-li spanje pravičnega? Ta ni niti z mezincem ganil, da bi se ta šola preprečila. Gealo: „Sovražna moč ne sme

tod trez“, je le zaradi lepšega. Kaj ne da? Italijanski veleposestniki zamenjujejo slovenske kolone z laskimi, učitelj na Rutarjih odpusti nekaj učencev, ki se v Neblem vsolajo. Tako bo Legina šola imela vendar-le učence. Ko se v Brdih prodaja kako posestvo, tedaj so Lahi koj pri rokah, da kupijo, dasi ne manjka Slovencev, ki bi lahko svoje posestvo povečali. S tem zgubivamo Slovenci zemljo in narodnost. Neblo se ne dá več rešiti, je že za nas zgubljeno. „Slovenski jez“ se je začel rušiti. Jezovci, ali vas ne peče vest?

Še nekaj. Nasi irredentovci so se v laskem Vidmu tako obnašali, da so dali povod raznim zaničljivim obsodbam. Pravil je neki italijanski podanik, kako so nasi Italijanci plezali po spomeniku Garibaldi, objemali ga ter glasno poljubovali, ali kakor je oni pravil celó... lizali. Ta pretiranost je vzbudila pri vseh okolustoječih stud ter vsi gledalci so z zasmehom pomilovali te gospodice in njih početje. Nekateri so se celó izrazili, da takih revčkov ne bi hoteli imeti za s o p o d a n i k e. Lepa sodbir irredentovskih sobratov! Nasi neodrešenci dosegajo s takim početjem med sobratih onkraj meje baš nasprotno. Kaj pa poreče naša vlada k takemu početju? Irredente ni!

Trg Krapina, 6. kimovca. — Pred nekoliko mescev ne bi bil nikdo mislil, da se naš trg v kratkem času toliko spremeni. Poprej grobna tišina, sedaj vse mrgoli ptujcev, ki so prisli sem, da se zdravijo ali pa vsaj oslabele živce okrepčajo. Največ je Hrvatov, potem so Slovenci, osobilo iz sosedne Štirsk, ali imamo tudi Nemcev, Madjarov, Srbov, Bolgarov in Poljakov. Čehi so odpotovali predvčerajšnjem.

Vsak je zadovoljen in vesel. Jutri začne zdravljenje z grozdem, ki je že zrelo in ga imamo vrlo veliko.

Se vé, da se spoji to zdravljenje s porabo vode. Prihodnji teden začno zidati vile; — do sedaj je prijavljenih 20, in sicer izključivo od ljudij, ki so se tukaj zdravili. — Tudi dve gostilnice, vsaka po 50 sob, bodo zidali in prilično privatnih hiš, da bo mesta za vsakega.

Ravnatelj Okit je zelo priljubljen. Naše goste najbolj veseli, da z vzkakim govori v njegovem materinem jeziku. Zdravišče je odprto celo leto. Za zimo se jih je oglasilo že sedaj prilično.

Domace in razne novice.

Porokl. — Poročil se je Petrovčah pri Celju g. Vinko Krušič, računski oficijal dunajskega mestnega knjigovodstva, z g.čno Marico Puklovo. Mnogo sreče!

Poročila se je g.čna Ivanka Ivančič, odbornica zavoda sv. Nikolaja v Trstu in vzgledna rodoljubkinja, z g. Ivanom Jevšekom. Vse najbolje!

Županom v Črničah je izvoljen g. Josip Kosovel. Z g. Kosovelom je dobila črniška občina novega župana, o katerem smo prebricani, da bo delal v korist in blagor te lepe občine v smislu napredka in dobrega gospodarstva. Živel!

„Pevsko in glasbeno društvo“ naznanja, da prično z dnem 10. t. m. redne vaje za ženski zbor kakor dosedaj vsak četrtek in torek ob 6. zvečer, za moški zbor vsak petek in torek ob 8. zvečer v društvenih prostorih.

Vabijo se torej vsi člani ženskega in moškega zbora k redni udeležbi. Kedor želi na novo pristopiti, oglasiti se ima pri društvenem pevovodji g. Jos. Michl-u vsak dan od 10. do 12. dopoldne.

Pevska in glasbena šola prične dne 15. septembra, in sicer za petje, gosli in glasovir v dveh oddelkih. V prvi oddelki se sprejemajo začetniki, v drugi oddelki dosedanjí gojenci in oni, ki izkažejo dovoljno znanje. Za vstop se je oglasiti vsak dan v navedenih urah pri društvenem pevovodji.

Za pogorelce v Bovcu. — Iz Bovca, 1. sept. Do konca meseca avgusta so došla tukajšnjemu županstvu za pogorelce še sledeča darila: V kronah: Kavs Franc, Lipnica, 20, Saunig & Dekleva, Gorica, 20, Gorup Kornelij, Trst, 300, Kafka, tvrdka, Linc, 10, Fonžari Ivan, St. Maver, 30, Matelič, vikar, Soča, 30, Illovi, Iglava, 10, Županstvo v Rihembergu 100, Kumar Ludvik, župnik, Biljana, 10, Mlekuz Tomaž, Stari trg, 20, Hellmann A., Iglava, 20, Kodrič Franc, Trnovo, 22, Posojilnica v Cerknem, 100, „La Ricerazione“, Trst, 10, Klopeč Franc, župnik, Bukovo, 20, Zornik Anton, St. Vid, 100, Županstvo Lesce, Kranjsko, 10, Lazar

Anton, župnik, Nemški Rut, 5, Neimenovani, Cerkno, 20, Kranjc Franc, župnik, Šmarje, 50, Dr. Minkus Fritz, vodja centralne šole za čipkanje, 20, Mitscha Herman, Dunaj, 50, Poglajen Ana, St. Pölten, 10, Sv. Krizko županstvo 30, Jarc Ivan, župnik, Ročinj, 30, Zbirka iz Trente 13 in 50 vin., Neimenovani, Trenta, 20, Kastner et Öhler, Gradec, 10 in manufakturno blago, Kavs Janko nabral v Šmarjah 17, Kavs Ivan, Celovec, 40, Golja Tereza, finč. svetnika soproga, Sv. Lucija, 10, Stark, Jägerndorf, 20, Čulk, Dunajsko Novomesto, 6, Vuk, župnik, Breginj, nabral 30, c. kr. okraj, glavarstvo Tolmin, 41, Cristofolotti Giacomo, Gorica, 10, Milohnič Ivan, Čres, 5, Stecker Ernesto, Gorica, 5.

Poveraj Martin iz Gorice je poslal obleke, Kuhar Andrej iz Beljaka in Tomše & Burlini, tudi iz Beljaka, pa manufakturnega blaga.

V dobi suhih let. — Naša prorokovanja, kako vsestransko bodo nas morila suhi leta, odkar se je posrečilo klerikalcem, dobiti večino v nasi deželnozborski delegaciji, se izpolnjujejo v prebrltki meri. Klerikalci igrajo na celi črti tam, kjer bi bilo potreba izkušenih, izvedenih in zavestnih slovenskih mož, žalostno ulogo statistik in kimovcev. Lahki se okoriščajo ž njimi, in kamorkoli treba voliti tudi kakega slovenskega zastopnika, izberejo take, ki znajo najbolje molčati in igrajo ulogo statistik izborni. Iz zadnjega časa smo že parkrat omenili, kako imenitno smo zastopani v kuratoriju deželne hipotekne banke. Sedaj pa nam je zopet beležiti tako imenitno zastopanje slovenskih interesov. Ustanovil se je zavod za pospeševanje obrti, o katerem smo že govorili. V kuratorij sta poklicana od slovenske strani Jos. Vidmar, znani lokavski župan, in pa prof. Berbuč! In sicer ja je izbral deželni odbor. Izmed Lahov pa je poslal tje Holzerja in dr. Maranija. Mesto Gorica je delegiralo tje župana, inž. Batističa in dr. Venierja. Kaj bosta počela v tej družbi Vidmar in Berbuč?! Zlasti še Berbuč, ki razume obrti toliko, kolikor zajec na boben. Kako bi bil tam na mestu n. pr. dr. Tuma, ki se je trudil za povzdigo obrti že toliko tudi v deželnem zboru. — Kaj bosta delala tam ona dva? Molčala bosta in kimala. Vidmar bo mislil na hazard, Berbuč pa na kronice! Slovenski interesi, kdo jih bode zastopal?! In vendar je tako važno, da bi imeli v tem kuratoriju Slovenci dobro zastopstvo. Seveda bi morali biti zastopniki celi možje! Zavod za povzdigo obrti pod takimi avspicijami bo tu le za Lahe, interesi slovenskih obrtnikov ne bodo niti zastopani. Saj se ne motimo, kaj ne, gg. Vidmar in Berbuč!...

Doba šestih suhih let se širi na dobo kdo ve koliko suhih let. Na celi črti trpimo in bomo trpeli vedno bolj, dokler bodo stali klerikalci na važnih mestih, kjer gre za naše vitalne interese. Zato se je zahvaliti klerikalnim volilecem, ki so šli v boj „za sveto vero“ — zato da so neizmerno oškodovali kmeta in obrtnika.

Laški visokošolci so se vračali iz Vidma z velelaškega slavlja seveda vsi navdušeni in se goreči za mater Italijo. Pred očmi jim je plaval se Garibaidi, ki kaže sem proti Avstriji s sabljo, ni jih še minula ginjenost, ki se je porajala v njihovih srcih v Italiji, v žepih so imeli trobojne laske znake in polni so bili časopisov, ki so tako lepo in navduševalno pisali o njih — kar prispejo na avstrijsko mejo v Červinjanu. Tu pa jim je zadonel na uho: Halt! In vsakdo izmed njih je moral povedati, kako se piše in kje je doma, pobrali so jim laske trobojne znake in zaplenili liste. Kaka proza tostran črno-zoltih mejnikov nasproti poeziji tam onostran njih! V Vidmu sta hitro zasledovala dva človeka, kar so dijaki njim opazili. Nato so začeli kričati na „spie“, policija ju je prišla in peljala do meje. Bila sta baje dva avstrijska detektiva.

Ti nasi laški visokošolci so bili v Italiji prav tisti čas, ko so se vršili veliki manovri malo više od Vidma. In ti manovri so bili vzpizorjeni tako, kakor da avstrijski vojaki uderejo v Italijo ter jih Lahki odbijajo. Zmagali so seveda Lah! V takih trenutkih se je mudila v Italiji akademična mladina avstrijskih Lahov!

Razpis ustanov. — Deželni odbor razglasi: Razpisujejo s tem 4 deželne podpore po 400 kron za dijake z Goriskega, kateri so dovršili srednje in stopili v visoke šole.

Te podpore se podelje za I. leto obiskovanja visokih šol in se bo gledalo na to, da dobijo podpore dva dijaka slovenske in dva

italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed one rečenih narodnosti, sme se nakazati podpore dijakom druge narodnosti.

Podpore se bodo izplačevale v starih četrletnih odplačilih na prošno deleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliščno matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče.

Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pisмено do 15. okt. 1903. in naj se jim priložijo spričevala zrelosti, ubošva in upisu v eno izmed visokih šol. Razpisujejo se dva stipendija po 600 K iz „ustanove Nj. ekselencije grofa Franceta Coronini-Cromberg, deželnega glavarja, v spomin štiridesetletnice vladarstva Nj. V. presv. Cesarja Franca Jožefa I.“

Pravico do teh stipendijev imajo ubogi dijaki, obiskujoči kako avstrijsko visoko šolo (vseučilišče, tehniko, visoko kmetijsko šolo) ki so pristojni v kateri občini poknežene grofije gorisko-gradške, brez razločka verospoznanja in narodnosti.

Prošnje, previdene s potrebnimi spričevali, naj se predložijo deželnemu odboru do 15. oktobra 1903.

Tukajšnji pešpolk št. 47. se je povrnil v ponedeljek pop. ob 5. z manevrov na Koroskem v Gorico. Vojaštvo se je postavilo na Travniku pred odhodom v vojašnico še „zum Gebet“, kar je izvabilo na Travniku premnogo občinstva.

Vabilo na prvi občni shod podružnice „Slovenskega planinskega društva v Ljubljani“ za sodna okraja ajdovski in vipavski, ki se bode vršil v soboto dne 12. sept. 1903. ob 8. uri zvečer v prostorih društva „Edinost“ v Ajdovščini. C. kr. namestništvo v Trstu je namreč potrdilo glasom odluka z dne 16./VII. 1903., št. 1528/Pr. od pripravljalnega odbora predložena pravila z opombo, da izda naproseno potrdilo o pravnem obstoju podružnice po izvršenem konstitovanju iste na prvem občnem zboru. Po § 19. podružničnih pravil se ta konstituirna na ustanovnem občnem zboru, h kateremu vabi pripravljalni odbor vse bližnje domoljube in prijatelje naše krasne domovine, ki žele, da ostanejo naše krasne gore in planine tudi v bodoče naše, in jih prosi, da se prijavi omenjenega dne mnogostevilno k zboru. —

Sporod je naslednji:

1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Vsprejem novih udov. 4. Volitev stalnega odbora. 5. Raznosterosti.

Gotovo vsak zaveden Slovenec z veseljem pozdravi ta novi korak v narodnodruštvenem življenju Vipavske doline, saj je vsakemu dovolj jasno, kako eminentnega pomena za slovenski narod je delovanje Sl. pl. dr. Narodna dolžnost vsakega je torej, podpirati to društvo, ki si je med drugimi smotri postavilo za glavno nalogo: braniti našo prekrasno domovino in nje divne gore pred zemeljačnimi sosedi. In da se to zgodi, da ohranimo svojih gora slovenski značaj, da bodo tudi po vipavskih in primorskih gorah bliščali le slovenski napisi in kazipoti, v ta namen se ustanavlja ta najjužnejša postojanka Sl. pl. dr. v boju za rodno zemljo. Gore v našem okolišu se sicer v višini in divoti ne morejo meriti z julijskimi ali savinjskimi, toda vkljub temu, da so lahko pristopne in priprave bolj za manjše izlete, preseneti vsakega obiskovalca divni razgled, ki se nudi očem z njih vrhov.

Poleg tega pa hrani naš kolikor toliko že kraski svet v sebi več volin in jam, ki čakajo, da se jih preišče in naredi pristopne in ki gotovo bogato poplačajo povzročeni trud. Delokrog je začrtan, na delo torej, vipavski in ajdovski rojaki! Pripravljalni odbor pričakuje upravičen od vas, da se združite v ljubezni do rodne grude v kolikor mogoče velikem številu ter vam kliče krepak planinski „Na zdar!“

Za pripravljalni odbor podružnice Slovenskega planinskega društva v Ljubljani za sodna okraja ajdovski in vipavski: Anton Lokar, l. r., župan, t. č. predsednik.

Za pelagro je umrla v tukajšnji ženski bolnišnici 68-letna Marijana Pavlinova iz Bat. Ko so jo pripeljali v tukajšnje bolnišnico, je bila bolezen že tako napredovala, da je ni bilo mogoče več ozdraviti, marveč jo je čakala v Gorici le smrt. Pelagra po naših krajih je redka prikazen, ker, kakor znano, je doma v Furlaniji.

Pri igri na karte sta se sporekla dva delavca-prijatelja v neki gostilni v Vrvarski ulici. Ko sta šla iz gostilne, je udaril jeden drugega z nožem v čelo ter mu prizadjal 6 cm dolgo rano; ranil ga je tudi na nosu.

Jednega „prijatelja“ so spravili na to v luknjo, drugega pa domov.

Gostilničarji v cerkljanskem okraju so dne 5. septembra prevzeli užitnino na vino, most in meso v lastno upravo. Za dobo enega leta si nastavijo lastnega dacarja, pozneje, na podlagi daciranja istega, se vsakemu odloči, koliko ima na leto prispevati k skupni užitnini.

Gostilničarji so s tem napravili jako pameten korak, ker bode vsak plačal manj užitnine in ne bode imel z dacarji nobenih sitnosti — ker jih po preteku prvega leta ne bode več.

Predsednikom je bil izvoljen gospod P. Jurman, njegovim namestnikom pa gosp. A. Kobal.

Novi serum proti jetiki. — Sedaj se vrši v Bruslju kongres, ki se bavi s sredstvi, katera bi bilo uporabiti proti jetiki. Tem povodom je prislo v javnost, da je iznašel francoski zdravnik dr. Aleksander Marmorek v Parizu na zavodu Pasteurjevem nov serum, kateri cn vporablja z vsehohom pri jetičnih bolnikih, in sicer je baje tekem 18 mesecev dosegel lepe vspehe. Ni hotel pa o tej svoji iznajdbi poročati na bruseljskem kongresu, marveč hoče nadaljevati svoje poskuse ter potem svoj čas se oglasiti širni javnosti. Če je le vse to res! Vsekakor pa bi se dalo reči, da so zdravniki na pravi poti, da najdejo odpomočka tuditej strašni bolezni.

C. kr. kmetijsko društvo v Gorici bode oddajalo Tomažovo žlindro začasnjo po 5.45 kron kvintal.

Varščina je 1 krona za vsakih 100 kg. Nadaljuje se podpisovati za rudninski superfosfat z Reke 12—14% fosforove kisline, stopljive v vodi, po najnižji ceni, katero bode mogoče odboru pogoditi. Varščina 1 krona za vsakih 100 kg.

Zmeraj na razpolago živinska sol po 7.50 kron kvintal in po 3.85 kron 50 kg.

Oddaja se tudi še formalino po 2.60 K liter.

Izgubljen. — Voznik mizarja Bavčarja iz Sela je izgubil z voza od Gorice do Dornberga zabojček lanenega olja. Kdor bi je bil našel, se prosí, da naznani z dopisnico Fr. Bavčarju v Selu, na kar dobi postavno najdenino.

Veselični odsek iz Dornberga se pri srčno zahvaljuje vsem udeležencem veselice, ki so tako pripomogli, da se je ista v splošno zadovoljnost vsrila. Ob enem izjavlja društvo „Naprej“ posebno hvaležno, da so se vsled obilne vdeležbe stroški, dasi izvenredno visoki, pokrili z dohodki.

Slavna gospoda, sosebno iz Gorice, naj blagovoli za sedaj pomanjkljivosti glede reda pri veselici oprostiti, ker je bil naval nepričakovano, društveniki pa jamčijo, da v prihodnje bode v tem pogledu drugače ter se izvrši vse v polno zadovoljnost udeležencev, kojim se že danes priporočajo za obilen obisk v prihodnjem letu.

Rogaski vzbuja tek „Tempel-vrelec“ pospešuje prebavljanje in vravnava spreminjanje snovi.

Razgled po svetu.

Deželni zbori. — Kakor se čuje, bodo sklicani vsi drugi deželni zbori, razven tržaškega, dalmatinskega, goriskega in istrskega. Čes, da nimajo razpravljati nujnih reči ter da se ugotovi željam dotičnih deželnih odborov (!). Sklicani bodo ti deželni zbori kasneje.

Sklican bo tudi kranjski deželni zbor, in sicer na dan 22. t. m. Deželni zbori solnograški, bukovinski in predareški so sklicani na dan 10. t. m.

Kriza na Ogrskem se vedno ni rešena, pač pa se še posušuje. Finančni minister Lukacs je bil dobil nalogo od cesarja, da sestavi novo ministerstvo, ali ni sprejel te naloge, marveč je povedal odkrito, da ne opravi nič. To smatra opozicija za svojo zmagovito ter se nadija, da prihodnji min. predsednik mora sprejeti v program vlade tudi točko njenega programa: samostalna vojska.

Čehi in kriza na Ogrskem. — Mladocesi državni in deželni poslanci so imeli 4. t. m. posvetovanje. Ob tej priliki sta govorila velika česka politika Pacak in Herold o položaju ter razodela stališče, katero zavzemajo Čehi proti sedanji krizi na Ogrskem in proti posledicam, ki jej utegnejo slediti. Pacak je omenjal, da temelji centralizma in dualizma pokajo v svojem ogrodju. Prihaja

čas, da se spremeni državna oblika po načelu federalizma in avtonomije. Dosedanja državna oblika je dajala prevlado Nemcem v tej in Ogrum v drugi polovici. Sedaj pa je nazstopila za državo usodepolna kriza, in to krizo so povzročile one stranke, ki so vstvarile poprej dualistično državno obliko. Država se mora preustrojiti po principu popolne narodne enakopravnosti. Ogrska stremi s čim večjim po tem, da postane popolnoma samostojna; njene narodne zahteve v vojski imajo služiti kot glavni praeludium k tem zahtevam. Čehi spremljajo zahteve Ogrum s simpatijami, ker gre za opravilne jezikovne pravice. In tudi v naši polovici se mora izvesti končno zajamčena enakopravnost v civilnem kakor tudi v vojaškem življenju. Neumestno bi bilo, podpirati Nemce v boju proti Ogrum, pa tudi je treba nastopiti proti ogrskim postulatam, ker so enostranski. Glede na nemško-česko spravo je rekel, da se je smatralo v obče, da je ta sprava mogoča, ali razmere so pokazale baš obratno. Dr. Körber se ravna po načelu, da se nobena českih kulturnih zahtev ne sme izpolniti brez dovoljenja od strani Nemcev, zato pa je vsaka sprava nemogoča. Vlada je rajši onemogočila delovanje parlamenta nego da bi bila izpolnila najminimálnejše česke zahteve: notranji uradni jezik česki, vseučilišče v Brnu in odpravo Kindingerjevih naredb. Dr. Rezek je bil primoran odstopiti iz narodnih motivov. Sovražno postopanje vlade izziva k ostri, brezobzirni taktiki. S to vlado treba korenito obračunati in treba delati na to, da se združijo v močno falango vse federalistične in avtonomistične stranke, da izvojujejo v sedanjem ugodnem trenutku preustrojitev države v federalističnem smislu. V to svrhu pa se morajo pred vsem zjediniti vse česke stranke.

Dr. Herold je tudi govoril o položaju ter rekel, da je avstr. centralizem, ki je hotel ostati na površju s pomočjo dualizma, prišel na kraj propada. Svetovno stališče naše države je omajano, in sicer radi notranjih razmer. Težišče sedanjega kritičnega trenutka je v tem, da se čuti ogrska opozicija dovolj močno, da zvezo s Cisltanijo popolnoma pretrga. Dogodki na Hrvaškem pričajo, da so v ogrski polovici razmere skrajno slabe ter da so Slovani z njimi nezadovoljni. V iztočnem vprašanju ne more igrati Avstro-Ogrska liste uloge, ki bi jo sicer lahko igrala. Politika proti Slovanom pa tudi ne more pridobiti državi simpatij balkanskih slovanskih narodov, od katerih pa je odvisna cela bodočnost avstr. gospodarske politike v orijentu. Dunajska vlada seveda tega ne vidi, marveč tira naprej svojo nemško politiko. Česki poslanci zato ne pojdejo v boj proti Ogrum za vlado in Nemce. Čehi so že zahtevali in morajo sedaj zopet zahtevati, da se v armadi ne bo uničevala narodna individualnost, tirjajo čestino za polkovni jezik pri vseh českih polkih, v vojska vzgojevališča se mora avesti češčina, česki častniki naj se premestijo k českim polkom, pri vojaških kazenskih razpravah se ima obravnati v jeziku obtoženca, ohraniti se mora značaj prvotno po kraljestvih in deželah organizirane deželne brambe in črne vojske, v takem smislu je urediti tudi vprašanje glede praporov in vojaških emblemov. Odločitev vlade, da morajo tretjeletniki še dalje služiti, je imenoval Herold predzno kršenje zakonov in oskudovanje gospodarskih interesov. Konečno je pozval vse česke stranke, da se združijo v veliko falango, da odločilen moment ne dobi českega naroda nepriljubljenega...

Čas bi bil, da se ganejo v teh važnih trenutkih tudi — Jugoslovani, in sicer na celi črti. Kaj ostanemo le v pasivnosti nasproti tako kritičnim časom?!

Nastop prezenčne vojaške službe in odpustanje na dopust. — Vojni minister je izdal daljšo naredbo za nastop prezenčne službe enoletnih prostovoljcev in drugih novincev, v kolikor se prijavijo sedaj iz lastne volje. Naredba daje navodilo, po kakem redu je odpustati doslužene vojake in sicer v razmerju kakor prihajajo novinci. Posebno pa moramo zabeležiti odredbo, da se doba, za katero se obdrže tretjeletniki preko 1. oktobra, uračuni kakor orožna vaja, in sicer do 6 tednov kakor prva, čez 6 tednov pakakor prva in tretja orožna vaja.

Cesarstvo „Sahara“. — Nasel se je neki bogataš Lebaudy, ki hoče napraviti v Saharski puščavi mesta in vasi ter jo hoče obdelati. Glavno mesto bi se imenovalo Troje. Koloniste hoče dobiti iz Bretanje in s Kor-

zike. Obiljublja jim dobro placilo, vrhu tega pa hoče vsakega zavarovati na življenje za 5000 frankov, vsako žensko za 1000 in otroka na 500 fr. Lebaudy nosi naslov „cesar Sahare“. Dne 15. nov. se imajo izseliti iz Hamburga prvi naseljenci za to novo „cesarstvo“. Francoski listi pišejo dosti o tem.

Obravnava radi sleparij pri občinskih volitvah v Trstu je pričela 7. t. m. Glavni obtoženec je Edmund Cosani, poleg njega še dvanajst drugih. Obravnava je vele-zanimiva, zato bomo o njej obširneje poročali.

Papežu je dolg čas v Vatikanu in počuti se slabo, ker se ne more tako prosto gibati, kakor se je gibal v Benetkah. O tem se izraža opetovano, in je razvideti iz njegovih besed, da mu je bivanje v Vatikanu skoro neznosno. Da bo lažje prenašal „zapor“ v Vatikanu, je poklical k sebi svoje tri sestre ter jim dal na razpolago vilo v vaticanskih vrtilih.

Obsojen župnik. V Epinalu na Francoskem se je vršila v soboto poročna obravnava proti 49 letnemu nadžupniku v Gérardmeru v Vogezih, po imenu Humblot, radi hudih prestopkov proti nrvnosti. Zločin je bil storjen proti 28 deklicam pod 13 letom. Obsojen je bil župnik na 12 let ječe.

Strašen požar v Travniku. — V noči od 3. na 4. t. m. je nastal v Travniku velikanski požar, ki je uničil do 500 hiš. Bil je hud veter, vode pa premalo, umevno, da se je požar lahko hitro razširil.

Občinske volitve v Boljunu. — V tretjem razredu je zmagala pri občinskih volitvah hrvatska stranka z jako lepo večino, kakor smo že poročali. Lahoni so se vrgli z vso silo na drugi razred, ali tudi tu so bili odbiti. Zmagala je hrvatska stranka, ki je dobila 53 glasov, nasprotniki so oddali 48 glasov. Borba je bila ljuta. Tudi v prvem razredu so zmagali Hrvatje.

Z vojaških manevrov. — Iz Prage poročajo, da se je pri vaji brambovskega polka št. 19. pri Vrhlabi onesvetilo vsled prevleke bolečine 43 vojakov. 13 izmed njih je težko obolelo, 1 je umrl.

Iz Budimpešte pa se je čula vest, da je pri vajah 44. in 52. pešpolka v budimpeštanski okolici neki vojak streljal na jednega izmed majorjev. Vojaki onega oddelka, iz katerega se je streljalo, pri polku št. 44., so nato vrgli orožje od sebe ter začeli kričati: Mi ne služimo več. Zaprte nas, ako hocete, toda služiti nečemo naprej. Baje se je punt razširil tako, da so morali poklicati en bataljon bosansko-hercegovskega polka, ki je baje streljal na puntajoče se vojake ter ustrelil dva, več pa jih je ranil. Uradni korespondenčni biro pravi, da so te vesti izmišljene!!

Slovensko gledališče v Ljubljani. — Odbor „Dram. društva“ neznanja, da prične gledališka sezona v četrtek 1. okt. t. l. Odbor se je potrudil, da je angažoval dobro osobje za dramo in opero, tako da je pričakovati jako lepih in dovršenih predstav. V dramskem repertoarju čitamo med drugimi ta-le dela: „Legionarji“, igra v 4 dejanjih iz Napoleonovih časov, spisal Fran Govekar; godbo in pevske točke uglasbil Viktor Parma. „Zimsko solnce“, igrokaz iz istrskega življenja, spisal V. Car Emin. „Balkanska carica“, drama spisal črnogorski knez Nikola. „Ben Hur“, igrokaz iz Kristovih časov v 4 dejanjih s petjem. „Vstajenje“, po romanu grofa Tolstega v 4 dejanjih itd. V repertoaru za opere in operete čitamo: „Peter Svatič“, opera v dveh dejanjih, uglasbil Jos. Mandić. „Othello“, „Maricon“, „Evgenij Ognjenin“, „Amaconke“ itd.

Fran Wilhelmov odvajajoči čaj FRANA WILHELMA

lekarnarja in o. kr. deurnega zalagatelja
v Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko
se dobi v vsaki lekarni 1 zavitek za 2 kroni
avstr. veljave.

Kjer se ne dobi, vrši se posiljatev direktno.
Poštni zavoj — 15 zavitev 24 kron franko
na vsako avstro-ugersko pošto.

V znak priistnosti je na omotu grb občine trga Neunkirchen (devet cerkva).

**Na stanovanje in hrano
se sprejme kandidatnje.**

Naslov pové upravništvo.

Objava.

Podpisano vodstvo naznanja, da se prične šolsko leto na c. kr. pripravnišči za učiteljska v Sežani dne 16. septembra t. l. Istega dne se bode vpisalo učence, dečke, kateri so že dovršili 14. leto in si prisvojili primerno znanje na kaki večji ljudski šoli, ali na kakem drugem sličnem učnem zavodu. K zglasitvi se zahteva: a) krstni list; b) zadnje ali pa odpustno spričevalo ljudske šole ali kakega sličnega učnega zavoda; c) zdravniško spričevalo in d) spričevalo o cepljenju koz.

Za obiskovanje tega učnega zavoda se ne plačuje nič šolnine, marveč daje se pridnim in siromašnim učencem nekoliko državne podpore.

Vodstvo c. kr. pripravnišči za učiteljska
v Sežani, dne 1. septembra 1903.

Br. 2039.

Razpis dražbe.

Podpisani c. kr. okrajni šol. svet razpisuje zmanjševalno dražbo:

- a) Za zgradbo zidu okolu šol. vrta v Solkanu sklicna cena 2297 K 90 vin.;
- b) za zgradbo zidu okolu šol. vrta v Vrtojbi sklicna cena 871 K 84 vin. in
- c) za izvršitev večih poprav v šol. poslopju v Šempasu sklicna cena 2026 K 60 vin.

Nacrli in prevdarki so razgrnjeni na ogled v uradu c. kr. okrajnega šol. sveta v navadnih uradnih urah.

Sprejemajo se le pismene ponudbe, katerim treba priložiti 5-odotno varščino.

Rok za vlaganje ponudb poteče dnó 19. septembra t. l. ob 12. uri opo'udne.

C. kr. okrajni šolski svet,
v Gorici, dne 4. septembra 1903.

Trgovina z mešaním in manufakturnim blagom

na deželi sprejme takoj
izurjenega
  pomočnika.
Kje? Pové naše upravništvo.

Nova opekarna! Na Volčji Dragi, Bukovica.

Podpisani uljudno naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril novo opekarno v Volčji Dragi, Bukovica. Izdeluje vsakovrstno opeko za gradbo hiš in kritje streh. Opeka je izvrstna, pripravna za vsako delo ter se vedno nahaja v veliki množini v zalogi, da se lahko postreže naročilom v vsakem času. Gospodom posestnikom in ziderskim mojm trom ter vsem svojim rojakom se za obila naročila prav toplo priporoča udani

Ivan Koglot,

veleposestnik v Dolenji Vrtojbi in lastnik
opekarnice v Volčji Dragi, Bukovica.

Odlikovana mizarska in strgarska delavnica.

Anton Černigoj

(društvenik „Mizarske zadruge“)
v Gorici, Tržaška ulica št. 18.

Priporoča svoje mizarske izdelke vseh slogov, in za vsaki stan. Izdeluje tudi vsakovrstne strgarske izdelke točno po naročilu. Vsa naročila preskrbi v najkrajšem času po zmernih cenah.

Naznanilo.

Na mestni nižji realki v Idriji se prične šolsko leto 1903/4, v katerem se otvorita III. in pripravljavni razred, dne 18. septembra s slavnostno otvoritvijo novega realnega poslopja.

Sprejemni izpiti za vstop v I. razred se prične dne 16. septembra ob 8. uri dopoldne.

Učenci, ki želijo delati ta izpit, naj se oglašé v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov dne 13. septembra med 9. in 12. uro pri ravnateljstvu ter s seboj prinesó krstni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnanji učenci se lahko oglašé k sprejemnim izpitom tudi pismeno, ako pošljejo pravočasno gori navedeni listini.

Učenci, ki želijo vstopiti v pripravljavni razred, iz katerega se lahko vstopi po ugodni razredbi brez sprejemnega izpita v I. razred zavoda, naj se oglašé, spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov, dne 15. septembra od 9.—12. ure pri ravnateljstvu ter dokažejo s krstnim (rojstnim) listom, da so že izpolnili deveto leto svoje starosti, ali ga izpolnijo še v letu 1903, nadalje da so dovršili z dobrim uspehom III. razred ljudskih šol. Čitati in pisati morajo znati slovenski in nemški. Sprejem bo za vse začasen, pri komur se bo razvidelo v prvih šestih tednih, da ne more uspevati, bo moral zapustiti pripravljavni razred ter se vrniti na ljudsko šolo.

V II. in III. razred se bodo sprejemali učenci dne 16. in 17. septembra dopoldne.

Pristojbine ni plačati nobene in tudi šolnine ni na zavodu.

V Idriji, dne 1. septembra 1903.

Ravnateljstvo.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča

tovarna stolov
Fran Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imet-
ljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in
kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd.

natančno in trpežno izdelane
stole, fotelja, vrtno stole, gugalnike,
naslonjače itd. itd.

Blago je izdelano iz trdega, izbranega lesa, poljubno
likano ali v naravni barvi imitirano.

Največja izbira stolov, naslonjačev in
gugalnikov iz trstovine.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obseirne cenike z
nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga
in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo se dovoli znaten popust.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si je pokvaril želodec, bodisi da se je prehladil ali prenapolnil želodec, jedel slabo pripravljeno, neprebavljivo, pregorka ali premrzla jedila, ali sploh neredno živel, tako da trpi na **gorečici, želodčnem krču, tiščanju želodca, težkem prebavljanju** ali **zaslizenju**, bodi priporočeno dobro in izvrstno domače zdravilo, katero je že mnogo let v rabi. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ullrich-ovo zeliščno vino je pripravljeno iz pristnega vina in izvrstnih zdravilnih zelišč, krepki in oživlja želodec, ozdravi vse želodčne bolezni in pospešuje obnavljanje sveže krvi. Ako se rabi zeliščno vino pravočasno, se vse želodčne bolezni skoraj takoj ozdravijo. Ne sme se toraj obojavljati in se mora že pri **glavobolu, riganju, deravici (zgaga), napenjanju, bljuvanju** takoj rabiti. Večkrat izginejo vse te bolezni, ako človek parkrat pije omenjeno zeliščno vino.

Ako se človeku zapeka in ne more na potrebo, čuti nekako **tesnobo, klanje (madron), srčno utripanje, brezsenost**, kakor tudi **zasedanje krvi** v jetrih, vranici in vratnici (hemoroidi). Zeliščno vino ozdravi vse to hitro, odpravi neprebavljivost in odstrani iz želodca in črev vse nepotrebne in nerabljeve snovi.

Medlost, bledost, pomanjkanje krvi in oslabelost so navadno posledice slabe krvi in bolnih jeter. Ako se nima apetita oslabi, a glavobol in noči prebije brez spanja upliva tako nanj, da začne hirati. Zeliščno vino pomaga zopet, okrepi životno moč. Zeliščno vino pospešuje apetit, prebavo in reditvo, pospeši delovanje krvi, pomiri razdražene živce in obudi **veselje do življenja**. Vse to dokazujejo mnoge zahvale in pripoznanja.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po gl. 1.50 in 2.— v lekarnah v Gorici, Korminu, Ajelu, Camplungu, Gradežu, Romansu, Fiumičelu, Gradišču ob Soči, Ronkah, Ogledju, Tržiču, Kanalu, Vidmu, Palmanovi, Tolminu, Idriji, Ajdovščini, Sežani, Vipavi, Portogruaru, Trstu itd. kakor tudi po vseh lekarnah avstro-ogerske monarhije in bližnjih deželah. Lekarna G. Cristofaletti v Gorici pošilja tri in več steklenice zeliščnega vina po originalnih cenah po vsi Avstriji.

Opominja se na različne ponaredbe!

Zahteva naj se izrecno

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Oje zeliščno vino ni nikakr skrivnost, ono obstoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega spirita 100,0, glicerine 100,0, rudečega vina 240,0, soka jerebikovih jagod 150,0, črešnjevca soka mane 30,0, koprca, janeža, helenine korenike, amerikske korenike, korenike svišča in kolmeža 10,0. Vse te dele naj se zmeša!

!!! Pozor !!!
Vsem, kateri bolehalo na želodcu
in težkej prebavi,

daje **gotovo pomoč** in povrči zrušeno zdravje

jedino pristna

Germanova zdravilna življenjska esenca,

katera je nenadkrljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh žel. dñnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna oteklina, naplhovalje, podrigovanje, zgaga, zlatenica, omotica, glavobol, krč itd. Germanova zdravilna življenjska esenca pomaga proti jaternim in sleznim boleznim, proti hemoroidam, čisti po-
kvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi.

Germanova zdravilna življenjska esenca odganja zastale vetrove in nezno-
sne gliste, a onim, kateri m. povzra izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo za
okrepitje telesa!

Germanova zdravilna življenjska esenca pomagala je že več ljudem, kateri so
jako veliko potrošili za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadjali niso.

Germanova zdravilna življenjska esenca pripravljajo se iz blagodelujočih,
povse n. neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega okusa, tako da ga lahko uživajo
tudi občutljive osebe, žene in otroci, kateri drugih zdravil jemati ne morejo.

Cena steklenice 1 K 40 v. n., s pošto se ne pošilja menj nego 2 steklenici, za vozni
list in odpravo 40 v. n. več, in to samo po povzetju ali v naprej doposlanem znesku.

Glavna zaloga kamor naj se vse naroče naslovljajo

Lekarna „pri črnem orlu“ K. German
v Belovaru, Hrvaško.

Znamenje pristnosti ima vsak zavitek ti-kano ime tvrdke Ljeka na „k črnem
orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato išči izključno pravo Germanovo zdravilno življenjsko
esenco, in ako se ti ponuja druga, navad o bolja ali ravno tak: dobra, ne vzemi jo, ako
jo tam ne dobiš — naroči po pošti.

Priznanje Ilirskih testenin
iz krogov veleposestva.

Gospodoma

Žnideršič & Valenčič

Ilir. Bistrica.

Z Vašimi testeninami sem popolnoma zadovoljna, ker so res
najizvrstnejše od vseh, kar sem jih poskusila.

Tolsti vrh (St. Jernej) Dolenjsko 12. januarja 1902.

Marija Rudež, grajščakinja.

Rimske toplice v Tržiču

(Monfalcone)

= in blatne kopelji =

priporočane po najboljših zdravnikih
proti bolečinam v bedrih, revmatizmu,
ženskim boleznim itd. itd.

Dopolnilno zdravljenje: z elektri-
citeti, tako zvano »tremolaterapia in
masažo«. Posvetovalni zdravnik dr. G.
pl. Camti.

Odlikovana kleparska delavnica

Artur Makutz

v Gorici, Ozka ulica št. 1.

izvršuje vsa naročila spadajoča v kleparsko
stroko z največjo natančnostjo. — Izvršuje
vpeljavo in popravo strelovodov.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidn.
postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORIZIA — Via Giardino 8
priporoča

prijetna bela
in črna vina
izvzpavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Postavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerno. Pošta pošte.

Dr. Marij Bresca

kirurški zdravnik

naznanja, da je otvoril svoj ambulatorij v
pritličju hiše št. 8. na cesti Frana Josipa,
kjer zdravi posebno bolezni v grlu nosu in
ušesih. — Sprejema od 10—11 dop. in
od 3—4 pop.

Zahtevajte

moj ilustrirani cenik z več kakor
500 podobami od ur, zlatih, sre-
brnih in muzikaličnih predmetov,
katerega pošilja zastoj in poštne
proste

Hanns Konrad,

tvornica ur in eksportna hiša
Mest št. 249. — (Česko).

Fran Melinek

krčmar in zidarski mojster na Vrhovljah št.
30 „Na Planini“ priporoča svojo

gostilno,

kjer toči pristna domača bela in črna vina
in vedno sveže pivo. Ima izvrstno ku-
hinjo z mrzlimi in gorkimi jedili ter preno-
čišča za potnike in hleve za konje.

Cene zmerno.

Sprejema zavarovanja človeškega
življenja po najraznovrstnejših kom-
binacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrti z zmanjšujočimi
se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25,000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalizirane: 75,000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši
Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine
proti požarnim škodam po najnižjih
cenah. Škode cenjuje takoj in naj-
kulantneje. Uživa najboljši sloves,
koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnkoristne
namene.